

LISÄLUKEMISTA

■ Tilastokeskus julkaisee sivulla www.tilastokeskus.fi/til/vermak/index.html melko yksityiskohtaisia taulukoita verotuksesta. Valtion verotulojen kehitystä voi seurata NETRA-tietopankista (www.netra.fi) löytyvistä Valtiontalouden kuukausitiedotteista ja Valtion verotulotaulukosta. Kuntien veroista löytyy tietoja kuntien talouden neljännesvuositalastosta (www.tilastokeskus.fi/til/ktn/index.html) ja Kuntaliiton (www.kunnat.net) sivulta Toimialat – Kuntatalous – Verotus. Verohallinnon (www.vero.fi) ”Tilitykset veronsaajille” kannattaa myös käydä katsomassa.

■ Muutamat työryhmäraportit ovat tahdittaneet Suomen verouudistuksista käytyä keskustelua, ja nekin ovat saatavilla Internetistä. Tällaisia ovat olleet Valtioneuvoston kanslian (www.vnk.fi) julkaisusarjan numerossa 5/2002 ilmestynyt ”Verotus kansainvälisessä ympäristössä”, numeron 5/2003 ”Työllisyistyöryhmän loppuraportti” ja numeron 19/2004 ns. globalisaatioreportti. Valtiovarainministeriön (www.vm.fi) julkaisusarjan Työryhmämämuistio N:o 12/2002 oli ”Kilpailukykyiseen verotukseen” (ns. Arvelan työryhmä) ja N:o 4/2006 ”Verotus, tilinpäätös ja yhtiöoikeus – yritysverotuksen kehittämistyöryhmä 2005”.

■ Verotuksen keventämisen vaikutuksista työllisyyteen ja verotuottoihin on väitely erityisen vilkkaasti. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarjan numeron 13/2004 ”Verotuksen vaikutus työllisyyteen” sisältää laajan katsauksen, jota täydentää Ossi Korkeamäen ja Roope Uusitalon artikkeli ”Verotus ja työllisyys” teoksessa Työttömyys – taloustieteellisiä puheenvuoroja (toim. Kari Hämäläinen, Heikki Taimio ja Roope Uusitalo). Pirttilä, J. & Uusitalo, R. (2005), ”Veronalennukset vähentävät verotuloja”, osoittavat Jukka Pirttilä ja Roope Uusitalo Kansantaloudellisen aikakauskirjan numerossa 4/2005.

Onko pulaa työstä vai sen tekijöistä?

Avoimia työpaikkoja ennätysmäärä, työttömyysaste silti yhä 8 prosenttia – kummasta oikein on pulaa, työstä vai sen tekijöistä? Toki työttömiä on yli neljä kertaa enemmän kuin avoimia työpaikkoja, mutta selvästikään työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät kaikilta osin kohtaa toisiaan. Kysymys on tavallaan väärä, koska pulaa on sekä työstä että sen tekijöistä.

Avointa työpaikkaa voi olla vaikea täyttää, koska riittävän osaavaa henkilöä ei löydy. Tällöin ei koulutusjärjestelmä ole onnistunut. Sen painopisteet eivät ole vastanneet tulevia tarpeita. Tällaista sattuu sitä enemmän mitä suurempi on talouden rakennemuutos.

Työvoimakoulutus auttaa työllistymään, varsinkin jos se on ammattisuuntautunutta. Vaikutukset ovat kuitenkin olleet pieniä. On syytä epäillä, etteivät satsaukset siihen ole olleet likimainkaan riittäviä, oikeaan osuneita tai laadukkaita.

Rekrytointivaikeudet voivat johtua myös työntekijöiden vajavaisesta liikkuvuudesta. Ei olla valmiita vaihtamaan alaa tai asuinpaikkaa. Joillekin alan

vaihto olisi niin iso juttu, ettei sen vaatimaan koulutukseen löydy resursseja. Asuntomarkkinoiden suuret hintaerot merkitsevät, että muuttaja saataisi joutua tinkimään kipeästi elintarvikekassastaan.

Harvoin enää kuulee edes ekonomisteilta sellaista telaketjupuhetta, että työtä kyllä löytyisi kaikille ja työpaikat täyttyisivät, jos vain palkat joustaisivat riittävästi, etenkin alaspäin. Maailmasta löytyy iso tukku maita, joissa palkat joustavat jopa toimeentulorajan alle, mutta silti työttömyysaste on moninkertainen tšekäläiseen verrattuna. Toisaalta kilpaillessaan osaajista työnantajat eivät ainakaan pitkään voi koetella kannattavuusrajaansa.

On myös toivottomia tapauksia. Avoimista työpaikoista tuskin koskaan niin voi sanoa, mutta työttömien joukossa on epäilemättä sellaisia, joiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille olisi liki mahdotonta. Tähän mennessä ei meillä kuitenkaan ole päästy koettelemaan sitä rajaa, jonka jälkeen työvoiman kysynnän kasvu johtaa vain inflaation kiihtymiseen. ■